

Tolletaten

Juridisk divisjon

v/ Marius Mølmen Moen og Anders Gautestad Jakobsen

Postboks 2103 Vika

NO-0125 OSLO

Saknr. 2022/32181 – Innspill til høringsnotat, datert den 20.09.2022

Det vises til tilsendt brev med høringsnotat fra Tolletaten vedrørende forslag om utfasing av dagens direktekjøringsordning og innføring av digital melde- og opplysningsplikt. I notatet ber Tolletaten om innspill i tilknytning til tidsplanen for gjennomføring, inkludert muligheter, utfordringer og behov for unntaksordninger. Tolletaten ønsker også innspill på kravene til informasjon for prosedyren tollager og de største kostnadsdriverne for bedriften.

Harald Halvorsen Spedisjon AS er uavhengig spesialist på tollbehandling av varer ved import og eksport. Ut ifra våre kontorer i Oslo bistår vi store og små virksomheter over hele landet og har aktiviteter mot de fleste tollsteder langs norsk grense. Vi tilbyr en omfattende portefølje av tollrelaterte tjenester og har lang erfaring med fortolling av ulike typer produkter. Virksomheten besitter en særskilt ekspertise på næringsmidler og restriksjonsbelagte varer. Harald Halvorsen Spedisjon AS skiller seg fra mange andre aktører i spedisjonsbransjen ved utelukkende å opptre som tollrepresentant/deklarant. Selskapet hverken formidler eller selger utenlands frakttjenester.

KONTAKT

Adresse: Postboks 903 Sentrum, NO-0104 Oslo
E-post: firmapost@halvorsen-spedisjon.no
Telefon: (+47) 21 40 39 00

BESØK

Kontor: Prinsens gate 1, NO-0152 Oslo
Nettside: halvorsen-spedisjon.no
Foretaksregister: NO 999 316 751 MVA

OPPSUMMERING

Vi slutter aktivt opp om Tolletatens målsetninger og visjoner for fremtidig innførsel av varer til Norge med utgangspunkt i ny lovgivning som trer i kraft den 01.01.2023. På sikt vil de forstående endringene kunne medføre forenkling og effektivisering både for myndighetene og næringslivet. Det er likevel viktig å anerkjenne at omleggingen vil være svært tid- og ressurskrevende for alle involverte parter.

Nedenfor finner dere en oppsummering av våre innspill. Noen av disse innspillene er til dels knyttet til prosedyrer og løsninger som er under utarbeidelse hos Tolletaten og som blir presentert i eget høringsnotat senere i desember. Etter oppsummeringen nærmere forklaring og beskrivelse av bakgrunnen for innspillene.

A. Gjennomføringsplan

Vi ber Tolletaten om å ...

1. Erkjenne at dagens gjennomføringsplan i praksis legger opp til en utfasing av direktekjøringsordningen over 8-9 måneder (og ikke 1 1/2 år slik som beskrevet i notatet)
2. Skape rom for intern omstilling i logistikkbransjen i Norge, inkl. utvikling av programvare, revidering av rutiner, gjennomføring av organisasjonsendringer og utvidelse av arbeidstider
3. Innvilge tilstrekkelig med tid til adaptasjon av store og komplekse forretnings-/datasystemer i næringslivet utenfor Norge, derunder multinasjonale leverandører
4. Revurdere overordnet rekkefølge av stegene i gjennomføringsplanen: Innføre digital melde- og opplysningsplikt *før* deklarasjonsplikt ved grensepassering
5. Utvide tidsfrist for Overgangsordning - Trinn 1 frem til mars 2024, der direktekjøring videreføres uten krav til innlevering av deklarasjon *før/ved* grensepassering
6. Unngå uheldig konkurransevridning i logistikkbransjen, der store transportører og speditorer med kontor på norsk grense får en stor markedsfordel på grunn av kort tid til tilpasning
7. Bevare kompetansemiljøer med særskilt fagekspertise på toll og avgift samt erfaring med de mest komplekse delene av regelverket
8. Tilrettelegge for at importører som i dag har egne fortollingsavdelinger/-medarbeidere kan fortsette å deklare egne varer gjennom å gi mer tid til omstilling

B. Tollprosedyrer i Tvinn

1. Skille klart og tydelig mellom krav til inputdata i melde- og opplysningsplikten og deklarasjonsplikten: Unngå angivelse av identiske opplysninger i TVINN og Digitoll
2. Tilrettelegge for raskere deklarasjon av varer *før* grensepassering ved å droppe obligatoriske krav til angivelse av enkelte fraktopplysninger i TVINN
3. Avvikle behov innhenting av særskilt tillatelse fra Tolletaten for at deklarant skal kunne gjennomføre direktefortolling opp imot et tollsted (ekspedisjonsenhet)
4. Fjerne krav til angivelse av tollsted (ekspedisjonsenhet) for grensepassering i TVINN *før* innsendelse av direktefortolling, hvilket ivaretas av melde- og opplysningsplikten
5. Kommunisere enkle og tydelige retningslinjer for korrigerende av innsendte deklarasjoner i TVINN *før* grensepassering har funnet sted
6. Fjerne krav til flere foreslåtte inputdata i prosedyre for innlegg på tollager for å unngå forsinkelse og kø ved grensepassering

KONTAKT

Adresse: Postboks 903 Sentrum, NO-0104 Oslo
E-post: firmapost@halvorsen-spedisjon.no
Telefon: (+47) 21 40 39 00

BESØK

Kontor: Prinsens gate 1, NO-0152 Oslo
Nettside: halvorsen-spedisjon.no
Foretaksregister: NO 999 316 751 MVA

C. Restriksjonsbelagte varer

1. Etablere dialog med øvrige myndigheter som forvalter annet regelverk og avstemme prosedyrer før endelige krav til inputdata i tolldeklarasjon fastsettes
2. Gi operatører ved landets havner og flyplasser som i dag er tollagerholdere mulighet til å forberede seg på å skulle foreta deklarasjon for innlegg på tollager
3. Slette forslag til bestemmelse i forskrift om inn- og utførsel av varer (vareførselsforskriften) i §4-4-13, annet ledd, bokstav f) i sin helhet

D. Avvikshåndtering og tilrettelegging

1. Påse at nødvendige prosedyrer og elektroniske løsninger for avvikshåndtering (egenretting/korrigerings) kommer på plass før implementering av regelverket
2. Sikre nødvendig oppetid for Tolletatens datasystemer. Beskrive nødprosedyrer for næringslivet ved brudd i kommunikasjonen med TVINN
3. Styrke Tolletatens tilstedeværelse og tilgjengelighet 24/7 for å støtte næringslivet i en overgangsfase, spesielt i vareførselsdivisjonen
4. Forberede at søknad om elektronisk omberegning (egenretting) av deklarasjoner vil øke betydelig i omfang
5. Etablere sentralt kompetansesenter med dedikerte ressurser, som kan bistå profesjonelle deklaranter (les: eksperter) med å løse spørsmål og utfordringer
6. Sende ut et formelt informasjonsskriv til samtlige norske importører og eksportører via Altinn om innføring av nytt lovverk, inkludert beskrivelse av endringer og konsekvenser
7. Utarbeide flerspråklig informasjonsmateriell med krav til dokumentasjon før/ved grensepassering, som kan benyttes i dialogen med leverandører og transportører i utlandet

E. Digitalisering i Digitoll og Altinn

1. Ta et større perspektiv i utviklingsarbeidet med Digitoll som vil kunne gjøre det mer attraktivt og mindre kostbart for logistikkbransjen å ta løsningen i bruk
2. Gå fra ett ensidig fokus på datainnsamling og utvelgelse av kontrollobjekt til å tenke muligheter for samhandling med næringslivet gjennom optimalisering av informasjonsflyt
3. Integre felle standarder for enkel og effektiv meldingsutveksling mellom utsteder av manifest og deklarant av varer i Digitoll som kan øke hastighet på omleggingen
4. Inkludere historiske data om innsendte transporter og sendinger i systemet for å sikre sporbarhet ved korrigerings. Klargjøre krav til næringslivet i mangel av en slik løsning
5. Åpne for at fullmakt til deklarasjon av varer kan delegeres via Altinn. Etablere egen rolle i Altinn kalt «Tollrepresentant» og tilknytte alle tollrelaterte tjenester opp imot denne rollen

Som det fremgår av enkelte av punktene ovenfor er vi alvorlig bekymret for at næringslivet ikke skal få tilstrekkelig med tid til å forberede seg med den foreslåtte gjennomføringsplanen. Dette vil i så fall medføre store komplikasjoner for vareførselen til Norge og innebære et unødvendig merarbeid og ekstra kostnader for alle parter i forsyningskjeden, inkludert Tolletaten.

Videre er vi redde for at de nye prosedyrene og tekniske løsningene som er under utarbeidelse ikke vil hensynta mange praktiske problemstillinger relatert til dokumenthåndtering og datautveksling. Uavhengig av forberedelsene til varemottaker, avsender, transportør og deklarant, vil det ikke være til å unngå at det oppstår avvik i en forsyningskjede bestående av mange ledd og ulike aktører i hvert ledd. Dette må Tolletaten ta høyde for ved endelig fastsettelse av gjennomføringsplanen.

KONTAKT

Adresse: Postboks 903 Sentrum, NO-0104 Oslo
E-post: firmapost@halvorsen-spedisjon.no
Telefon: (+47) 21 40 39 00

BESØK

Kontor: Prinsens gate 1, NO-0152 Oslo
Nettside: halvorsen-spedisjon.no
Foretaksregister: NO 999 316 751 MVA

A. GJENNOMFØRINGSPLAN

Utfasing av direktkjøringsordning over en periode på kun 8-9 måneder

Som en ny hovedregel vil det være krav til at alle varer skal underlegges en tollprosedyre og deklarerer senest ved grensepassering. Tolletaten foreslår imidlertid at eksisterende direktkjøringsordning videreføres som en unntaksordning i en tidsbegrenset periode. I høringsnotatet fremstilles det som om at utfasing av ordningen skal skje over en periode på 1 ½ år med en endelig utfasing i mars 2024. All den tid det allerede etter 8-9 måneder innføres et generelt krav til levering av deklarasjon for innlegg på tollager før grensepassering, vil overgangsperioden bli vesentlig forkortet for de fleste aktører i næringslivet.

Gitt kravene til inputdata som Tolletaten vil stille til deklarasjon for prosedyren tollager, vil det ene og alene gi mening å benytte seg av denne prosedyren hvis godset fysisk skal legges inn på et tollager. Som Tolletaten selv beskriver i notatet, gjelder dette kun et fåtall varer. Det vil heller ikke være aktuelt for norske importører å bekoste deklarasjon av samme sendingen to ganger: Det vil medføre en dobbel spedisjonskostnad ved grensepassering i forhold til tidligere. For alle praktiske formål vil derfor godset måtte deklarerer for fri disposisjon allerede fra og med september/oktober 2023.

Tolletaten indikerte på begynnelsen av året at de nye tollprosedyrene og digitale løsningene skulle presenteres allerede august/september 2022. Dette har ikke skjedd. Logistikkbransjen står derfor fortsatt uten kjennskap til hvilke systemendringer som vil bli implementert den 01.01.2023.

Etter at Tolletaten presenterer innhold og detaljer i de nye løsningene i desember 2022, vil logistikkbransjen i fellesskap kun få 8-9 måneder på å omstille seg til den største omleggingen i bransjen siden 1970-tallet. Dette mener vi er en urealistisk plan. For at nødvendige og korrekte data skal kunne oppgis til Tolletaten før grensepassering er det behov for at de ulike aktørene i forsyningskjeden både i og utenfor Norge får mulighet til å koordinere seg og etablere nye rutiner for dokumenthåndtering og datautveksling.

Tid og rom for intern omstilling hos tollrepresentanter/deklaranter i Norge

Som en følge av endringene i regelverket må vi som tollrepresentant/deklarant definere nye arbeidsrutiner og innføre andre typer kontroller internt i vår virksomhet, for å sikre at vi i fremtiden kan motta, behandle og sende inn nødvendige og korrekte data til Tolletaten til riktig tid, dvs. før transportmiddelet ankommer norsk grense.

Ledetiden for innhenting av nødvendig og korrekt dokumentasjon til tollbehandling av varer, vil reduseres fra 10 dager *etter* godsregistrering til 1-2 dager *før* ankomst. Handelsfaktura og utførselsdokumentasjon fra avsenderlandet produseres i mange tilfeller først neste arbeidsdag etter lasting av varene. For parti-/stykkgoods som omlastes ved terminal underveis, vil de endelige transportopplysningene som skal innmeldes til Tolletaten adviseres til oss på et enda senere tidspunkt og i mange tilfeller først når varene nærmer seg norsk grense.

Utvidelse av arbeidstider og dialog med ansatte

Transportørene vil stille krav til vi som tollrepresentant/deklarant har forberedt deklarasjon av varene i god tid før grensepassering. Siden lasting av gods foretas gjennom hele dagen og grensepassering skjer døgnet rundt, vil dette i praksis bety at både vi og flere andre aktører i logistikkbransjen må utvide våre arbeidstider og innføre skiftordninger. Vi vil måtte ta høyde for en mer uforutsigbar arbeidshverdag og ujevn arbeidsbelastning, der vi må bemanne for bølgetoppene. I dag er ordinær kontortid for mange deklaranter mandag til fredag kl. 08:00-16:00. Dette vil ikke fungere i fremtiden, dersom vi skal kunne følge opp fortolling av leveransene på en god måte.

KONTAKT

Adresse: Postboks 903 Sentrum, NO-0104 Oslo
E-post: firmapost@halvorsen-spedisjon.no
Telefon: (+47) 21 40 39 00

BESØK

Kontor: Prinsens gate 1, NO-0152 Oslo
Nettside: halvorsen-spedisjon.no
Foretaksregister: NO 999 316 751 MVA

Logistikkbransjen er en stor arbeidsgiver i Norge og vi må vi tid på oss til å føre en respektfull og forsvarlig dialog med de ansatte om omleggingen av deres arbeidshverdag, inkludert ekstra kompensasjon. Det er ikke naturlig å initiere denne dialogen før omleggingen til de nye systemene finner sted og det forretningsmessige grunnlaget for utvidelse av arbeidstiden eksisterer. Det vil ikke virksomhetene kunne bære rent økonomisk. Det fortsatt uklart for oss om det vil være tilstrekkelig med en utvidelse av åpningstidene til tidlig morgen / sen kveld eller om vi blir nødt til å innføre døgnbemanning.

Innenfor dagens regelverk skjøter vi tollbehandlingen av varene til våre kunder innenfor ordinær kontortid på dagtid. Det gjør også norske importører som tar hånd om tolldeklarasjon av egne sendinger. De vil stå i en langt vanskeligere situasjon enn logistikkbransjen, da utvidelse av arbeidstiden sannsynligvis ikke er en mulighet for dem. Mange importører vil derfor som en følge av det nye regelverket tvinges til å overlate deklarasjon av sine sendinger til en tredjepart, hvilket ofte vil være en transportør som ikke nødvendigvis innehar samme kunnskap om produktene.

Utvikling av ny programvare

Som et ledd i forberedelsesarbeidet må vi utvikle nye datasystemer og elektroniske verktøy som kan kommunisere med både Tolletatens digitale løsninger og forretningsystemene til varemottakere, leverandører og transportører. Disse nye systemene og løsningene skal testes før vi kan ta dem i bruk og implementeringen bør helst skje gradvis, slik at vi kan korrigere mangler og feil underveis. Dette er en kostbar prosess for logistikkbransjen og små aktører må få mulighet til å engasjere ekstern IT-kompetanse i dette utviklings- og implementeringsarbeidet.

Vi har satt oss inn i det nye API-et for Tolletatens digitale system for melde- og opplysningsplikt (Digitoll) og allerede registrert oss som digital samhandler. Kravene til de nye tollprosedyrene og oppsettet av de elektroniske løsningene i TVINN er derimot er ukjente for oss. Myndighetene har derfor ikke gitt logistikkbransjen mulighet til å begynne med disse IT-forberedelsene. Det vil vi først kunne sette i gang med i første halvår 2023 etter innholdet og detaljene har blitt gjort kjent.

I denne sammenheng ønsker vi å fremheve at Digitoll i seg selv bidrar ikke til å lette omleggingen ved utfasing av ordningen for direktekjøring for næringslivet: Systemet inneholder ingen løsning for en enklere og raskere tolldeklarasjon før grensepassering eller kommunikasjon mellom de ulike aktørene i forsyningskjeden som kan avhjelpe informasjonsflyten.

Mulighet for adaptasjon av komplekse forretnings-/datasystemer i utlandet

Vi er beredt til å starte endringsarbeidet straks Tolletaten presenterer innholdet og detaljene i de nye tollprosedyrene og digitale løsningene. Vi tror også de norske importørene som vi bistår med tollbehandling er rede til å snu seg rundt på sin side. Den største utfordringen vil likevel ligge hos avsenderne i utlandet, som skal produsere nødvendig og korrekt dokumentasjon, inkludert betalbar handelsfaktura og stemplet varesertifikat for godset.

Endring i store organisasjoner og komplekse systemer

Flere av leverandørene til våre kunder er multinasjonale virksomheter med store organisasjoner og komplekse forretningsystemer. For å unngå forsinkelser og stopp med henblikk på den fremtidige tollbehandlingen av varer til Norge, vil disse selskapene måtte gjennomføre endringer i sine standard operasjonsprosedyrer og IKT-løsninger. Slike endringer hos virksomhetene vil også kunne komme til å berøre handelen som de har med andre land.

Ledetiden fra innmeldt behov til en faktisk løsning foreligger kan være lang i store organisasjoner. Det lar seg neppe gjøre på 8-9 måneder å få gjennomført de nødvendige adaptasjonene i prosess- og systemdesign for disse multinasjonale virksomhetene, uansett om kjøper av varene understreker at dette er en forutsetning for norsk import. I den store sammenheng er Norge et lite marked. Vi har ved flere anledninger erfart hvor vanskelig det kan være å få endret eller innarbeidet selv små detaljer i dokumentasjon som skal fremlegges.

KONTAKT

Adresse: Postboks 903 Sentrum, NO-0104 Oslo
E-post: firmapost@halvorsen-spedisjon.no
Telefon: (+47) 21 40 39 00

BESØK

Kontor: Prinsens gate 1, NO-0152 Oslo
Nettside: halvorsen-spedisjon.no
Foretaksregister: NO 999 316 751 MVA

Dette er en utfordring som ikke skal undervurderes og som må hensyntas: Mange importører frykter at myndighetenes avvikling av direktekjøringsordningen vil kunne bli en norsk versjon av Brexit, med mindre næringslivet gis tilstrekkelig med tid til å omstille seg både i Norge og utlandet.

Det vil være kjøpsavtalene mellom varemottaker i Norge og leverandør i utlandet som i mange tilfeller trigger endringene i prosess- og systemdesign hos multinasjonale virksomheter. De fleste av kjøpsavtalene for varer og frakt for 2023 er allerede inngått med utgangspunkt i den kjennskapen som næringslivet har til dagens rutiner for innførsel av varer. Næringslivet må få til å integrere fremtidige krav til dokumenthåndtering og datautveksling i kjøpsavtalene for varer og frakt for neste avtaleperiode, det vil si 2024.

Dedikering av ressurser til konsulentbistand

Som tollrepresentant/deklarant er vi beredt til å starte er løp i samarbeid med varemottakere i Norge og deres leverandører / transportører i utlandet for å imøtekomme Tolletatens fremtidige krav til digital innsamling og behandling av informasjon før grensepassering. Vi tror også at vi vil kunne få drahjelp av det nye regelverket som om et par år skal implementeres i EU. Det er imidlertid et stort antall virksomheter det er snakk om at skal gjennom en omstilling.

Med andre ord, dette vil bli tidkrevende prosjekter som vil legge beslag på betydelige ressurser i logistikkbransjen utover i 2023, da mange varemottakere og deres leverandører vil ha behov for veiledning og hjelp i form av konsulentbistand. Som tollrepresentant/deklarant må vi gjennomgå og definere nye rutiner for dokumenthåndtering og datautveksling i samarbeid med hver enkelt varemottaker samt alle deres leverandører og transportører. Dette endringsarbeidet skal skje samtidig som vi følger opp fortollingen av sendingene som ankommer Norge på løpende basis.

Vi har oppbemannet vår virksomhet for å kunne møte denne utfordringen, men tiden ikke vil komme til å strekke til gitt den gjennomføringsplanen som Tolletaten presenterer i sitt høringsnotat. Denne planen må derfor etter vårt syn revideres og tidfristene for unntaksordningene utvides, slik at næringslivet kan lykkes med den forestående omstillingen.

Revurdering av overordnet rekkefølge av stegene i gjennomføringsplanen

Vi er av den oppfatning at Tolletatens gjennomføringsplan burde ha vært lagt opp i en annen og mer logisk rekkefølge, der digital melde- og opplysningsplikt ble implementert *før* deklarasjonsplikten ved grensepassering.

Sett både i fra ståstedet til en importør og vårt ståsted som en tollrepresentant/deklarant, er det største hinderet i dag for å kunne forberede en direktefortolling på grensen mangelen på detaljerte fraktopplysninger for leveransene, les transportmåte, transportmiddelets nasjonalitet og identitet samt tollsted (ekspedisjonsenhet) for grensepassering. Dette er data som transportøren av varene sitter med og som ofte endrer seg underveis. Ved å innføre digital melde- og opplysningsplikt før deklarasjonsplikt ville man ha fjernet dette hinderet.

En slik tilnærming ville ha gitt logistikkbransjen en naturlig overgangsordning, der det først ble stilt krav til transportør (eller deres representant) for innmelding av godsnummer for sendingen i Digitoll. På denne måten ville man – i en periode – beholdt muligheten for transportør til å utstede ankomstmelding/tollpass til deklarant og samtidig fått innført det nye tekniske systemet for alle sendinger. Deretter kunne man ha gått videre og stilt krav til at deklarasjons-ID for innlegg på tollager eller fri disponering ble lagt inn for sendingene i Digitoll.

Utvidelse av tidsfrist for Overgangsordning – Trinn 1

Hvis det er slik at rekkefølgen av de ulike stegene i gjennomføringsplanen allerede ligger fast, vil vi be om at tidsfristen for Overgangsordning – Trinn 1, der direktekjøring videreføres *uten* krav til innlevering av deklarasjon før/ved grensepassering, skyves frem til mars 2024. Dette vil gi næringslivet 15 måneder på å omstille seg.

KONTAKT

Adresse: Postboks 903 Sentrum, NO-0104 Oslo
E-post: firmapost@halvorsen-spedisjon.no
Telefon: (+47) 21 40 39 00

BESØK

Kontor: Prinsens gate 1, NO-0152 Oslo
Nettside: halvorsen-spedisjon.no
Foretaksregister: NO 999 316 751 MVA

Vi er videre av den oppfatning at det ikke har noen hensikt å opprettholde Overgangsordning – Trinn 2, der direktekjøring videreføres *med* krav til deklarasjon før/ved grensepassering. Dette gjelder all den tid kravene til inputdata i tollprosedyren for innleggelse på tollager er bortimot like omfattende som for fri disponering. I stedet vil vi foreslå at Overgangsordning – Trinn 1 videreføres frem til Overgangsordning – Trinn 3, der direktekjøringsordningen utfases for alle transportmåter.

Det er urealistisk at næringslivet skal klare å snu seg rundt på 8-9 måneders tid slik som det nå i praksis er lagt opp til i gjennomføringsplanen. De foreslåtte tidsfristene for overgangsordningene gir hverken importører som fortoller egne sendinger eller tollrepresentanter/deklaranter nødvendig tid til forberedelse og omstilling.

Unngåelse av konkurransevidning i logistikkbransjen fra myndighetenes side

Ved å opprettholde dagens tidsfrister for deklarasjonsplikten i gjennomføringsplanen vil Tolletaten gi de store transportørene i logistikkbransjen og speditører med kontorer på norsk grense, et betydelig konkurransefortrinn i markedet.

De store transportørene sitter fraktopplysningene for majoriteten av sendingene til Norge, hvilket i dag er nøkkelen for å kunne forberede en direktefortolling før grensepassering. Speditørene med kontorer på grensen får automatisk tilgang til fraktopplysningene, når sjåførene henvender seg til deres kontor. Importører som fortoller selv og tollrepresentanter lokalisert andre steder i landet, er prisgitt meldinger fra transportørene for i dag å kunne forberede direktefortolling før ankomst.

Vi tror neppe Tolletaten har til hensikt med den foreslåtte gjennomføringsplanen å bidra til en konkurransevidning i markedet. Ei heller tror vi Tolletaten har et ønske om å gi særlige fortrinn i implementeringsfasen til store transportører eller speditører på grensen. Det er likevel dette som vil komme til å skje i praksis, med mindre importører og tollrepresentanter blir gitt tilstrekkelig med tid til å definere nye rutiner og systemer for samhandling og datautveksling med de øvrige aktørene i forsyningskjeden.

Ved å utvide perioden for Overgangsordning – Trinn 1 til 15 måneder, vil myndighetene gi importører mulighet til å omstille seg slik at de fortsatt å deklarerer sine egne varer. Videre vil myndighetene gi små og mellomstore tollrepresentanter over hele landet anledning til å iverksette nødvendige tiltak for å sikre sin fremtidige eksistensberettigelse. Dette vil bevare et mangfold i bransjen som både myndighetene og næringslivet er tjent med.

Bevaring av kompetansemiljøer med særskilt fagekspertise på toll og avgift

Gjennom vårt lange virke som tollrepresentant for en rekke av små og store virksomheter i Norge, har vi vært kjent for god oppfølging av sendingene som vi er i befatning med og høy kvalitet på deklarasjonene som vi utfører. Fortolling av toll- og avgiftsbelagte næringsmidler med anvendelse av bindende klassifiseringsavgjørelser (BKU) og tollnedsettelse (TNT-RÅK) eller fortolling av kontrollpliktige næringsmidler fra tredjeland med helsesertifikat (EHC) og særskilt importtillatelse (CHED), stiller noen helt andre krav til deklaranten enn fortolling av annet gods.

Vi er av den oppfatning av det vil være i myndighetenes interesse å tilrettelegge for at miljøene med en særskilt fagekspertise og spesiell erfaring med de mest komplekse delene av regelverket for inn- og utførsel av varer ivaretas i fremtiden og ikke raseres gjennom en hurtig implementering. Dersom deklarasjon av denne typen varer i fremtiden må overlates til transportører og/eller andre aktører som mangler kompetanse på området, vil dette innebære en betydelig økning i antall feil og avvik, som Tolletaten må håndtere og følge opp.

KONTAKT

Adresse: Postboks 903 Sentrum, NO-0104 Oslo
E-post: firmapost@halvorsen-spedisjon.no
Telefon: (+47) 21 40 39 00

BESØK

Kontor: Prinsens gate 1, NO-0152 Oslo
Nettside: halvorsen-spedisjon.no
Foretaksregister: NO 999 316 751 MVA

B. TOLLPROSEDYRER (TVINN)

Tilrettelegging for enklere og raskere deklarasjon av varer før grensepassering

Som en del av implementeringen av det nye regelverket og tilrettelegging for deklarasjon før/ved grensepassering, ber vi Tolletaten revidere dagens krav til inputdata og endre oppsettet for innsendelse av en såkalt direktefortolling i TVINN.

Vi oppfordrer Tolletaten skille klart og tydelig mellom kravene til inputdata i melde- og opplysningsplikten og i deklarasjonsplikten. Det burde ikke være nødvendig å oppgi de samme fraktopplysningene både i TVINN og Digitoll. Hovedregelen må i dette tilfellet være at opplysningene kun skal leveres én gang og i ett system. I en overgangsfase inntil Digitoll er fullt ut implementert vil melde- og opplysningsplikten overholdes ved at føreren av transportmiddelet melder seg i ekspedisjonen på tollstedet ved ankomst og oppgir fraktopplysningene der.

Innhenting av opplysninger om transportmåte og transportmiddel

Som tollrepresentant mottar vi i mange tilfeller utførselsdokumentasjon fra leverandøren i avsenderlandet umiddelbart etter utstedelse. Dette gir oss i utgangspunktet en unik mulighet til å forberede importdeklarasjon av varene i god tid før grensepassering. I de fleste tilfeller mangler vi imidlertid fraktopplysningene og disse kan ofte endre seg underveis i transporten av varene. Dette er informasjon som leverandør og varemottaker som regel er ukjent med. Vi må derfor be om få disse fraktopplysningene tilsendt fra transportør, hvis vi skal forberede direktefortolling i TVINN.

Årsaken til at vi må be om fraktopplysningene er at Tolletaten stiller krav til at man må legge inn (25) transportmåte og (21) transportmiddelets nasjonalitet ved grensepassering til Norge på importdeklarasjonen. Vi har også fått beskjed om at vi helst bør oppgi transportmiddelets identitet, selv om dette ikke er obligatorisk. Uansett, de to førstnevnte kravene alene er til hinder for at vi i mange tilfeller kan forberede deklarasjon før grensepassering.

Vi er av den oppfatning at kravene til innmelding av detaljerte fraktopplysninger slik som (25) transportmåte og (21) transportmiddelets nasjonalitet og identitet, bør inngå som en del av melde- og opplysningsplikten og ikke som en del av deklarasjonsplikten. I så fall vil det forenkle innføringen av det nye regelverket. Det vil gi oss som tollrepresentant mulighet til å forberede deklarasjon på et tidligere tidspunkt og for langt flere sendinger enn vi kan i dag.

Forutsetning om tillatelse for direktefortolling og angivelse av ekspedisjonsenhet

Utover å måtte oppgi fraktopplysningene på deklarasjonen i TVINN, trenger vi som deklarant en særskilt tillatelse til direktefortolling mot det enkelte tollsted (ekspedisjonsenhet), der transportmiddelet ankommer norsk grense. Når vi skal foreta en direktefortolling stiller Tolletaten videre krav til at vi deklarerer varene mot aktuell ekspedisjonsenhet for grensepassering.

Dersom transportøren av ulike årsaker endrer fraktrute underveis – hvilket ofte forekommer – må vi hente tilbake den innsendte deklarasjonen i TVINN og korrigere nummeret til ekspedisjonsenheten. Unødvendig er dette en tungvinn løsning som skaper et merarbeid for deklaranten.

Det er heller ikke alltid at transportør informerer oss om endring av fraktruten. Da opplever vi at sjåføren av bilen blir stående fast på grensen, fordi Tolletaten ikke finner direktefortolling som vi har forberedt. Det må tilrettelegges for at Tolletaten kan hente frem riktig deklarasjon i TVINN ved å søke på deklarasjons-ID som føreren av transportmiddelet presenterer, selv om deklarasjonen ikke henviser til riktig ekspedisjonsenhet.

Vi ber Tolletaten fjerne forutsetningen om en særskilt tillatelse for direktefortolling mot det enkelte tollsted og slette kravet til å oppgi ekspedisjonsenhet for grensepassering i TVINN. Dette er en opplysning som bør inngå i melde- og opplysningsplikten og ikke i deklarasjonsplikten. Hovedargumentet for denne anmodningen er at det er transportøren som fastsetter fraktruten og til

KONTAKT

Adresse: Postboks 903 Sentrum, NO-0104 Oslo
E-post: firmapost@halvorsen-spedisjon.no
Telefon: (+47) 21 40 39 00

BESØK

Kontor: Prinsens gate 1, NO-0152 Oslo
Nettside: halvorsen-spedisjon.no
Foretaksregister: NO 999 316 751 MVA

enhver tid sitter med de oppdaterte fraktopplysningene. Det er ikke leverandør, varemottaker og/eller tollrepresentant.

Som en følge av dette oppfordrer vi Tolletaten til å vurdere å opprette sentral ekspedisjonsenhet i TVINN eller eventuelt finne andre passende løsninger som kan være med på å tilrettelegge for en utvidet bruk av direktefortolling allerede fra den 01.01.2023. Ved opprettholdelse av direktefortolling mot ulike ekspedisjonsenheter, må Tolletaten kommunisere noen enkle og tydelige rutiner ved hjelp av elektroniske løsninger i TVINN for en rask og effektiv korrigerende av deklarasjonene.

Revisjon av foreslåtte krav inputdata på deklarasjon for innlegg på tollager

Tidligere i år fikk vi et inntrykk av at prosedyren deklarasjon for innlegg på tollager kunne være en alternativ løsning for sendinger, der nødvendig og korrekt dokumentasjon manglet ved ankomst til norsk grense. I høringsnotatet fra Tolletaten ser det ut til at Tolletaten ikke vil åpne for en slik løsning med henblikk på avvikshåndtering.

Kravene til inputdata som er foreslått deklarasjon for innlegg på tollager er omfattende, hvilket fordrer at et detaljert datagrunnlag er på plass før ankomst til grensen. Kravene er tilnærmet identisk til deklarasjon for fri disponering, med unntak av at man ikke beregner toll og avgift før innsendelse. Det gir derfor ingen mening å benytte seg av tollagerprosedyren med mindre man ønsker å utsette innbetaling av toll og avgift på varer, som ikke umiddelbart skal tas i bruk.

Angivelse av endelig vareverdi og detaljerte produktopplysninger

For å unngå forsinkelse og kø på grensen som følge av mangler og feil i dokumentasjonen som medfølger sendingene, ber vi Tolletaten vurdere å fjerne enkelte av kravene til inputdata for varer som underlegges tollagerprosedyren.

Dette gjelder kravet til angivelse av (22) fakturert valuta og totalbeløp, som ikke vil være kjent med mindre en betalbar handelsfaktura fra leverandøren foreligger. Dette gjelder også krav til angivelse av (33) varenummer, (34) kode på opprinnelsesland og (41) mengde i annen enhet, hvilket vil være ukjent for deklaranten hvis ikke pakklister og annen utfyllende dokumentasjon presenteres.

Ved deklarasjon av sammensatte næringsmidler vil for eksempel varenummer og opprinnelsesland være vanskelig å bestemme uten detaljert produktspesifikasjon i form av en resept fra leverandør. Slik dokumenter anses som forretnings sensitiv informasjon. Produktspesifikasjoner for næringsmidler medfølger aldri lasten og utleveres sjelden fra leverandør til tredjepart uten signering av en konfidensialitetsavtale. Hvis norsk tolltariffnummer ikke fremgår av dokumentasjonen som medfølger lasten, vil det derfor være vanskelig å foreta en korrekt deklarasjon.

Fremleggelse av tillatelse fra andre myndigheter

Kravet om at (44) tillatelser fra andre myndigheter skal fremlegges senest ved grensepassering er umulig å tilfredsstille, gitt eksisterende regelverk og forskrift for import av restriksjonsbelagte varer fra andre myndigheter. Vi oppfordrer Tolletaten til å gå i dialog med Mattilsynet, Legemiddelverket, Miljødirektoratet, Politiet og andre relevante myndigheter før endelige krav til deklarasjon for prosedyren innleggelse på tollager fastsettes.

For eksempel, ved innførsel av kontrollpliktige næringsmidler som ankommer Norge direkte fra tredjeland, vil varene legges inn på et tollager før Mattilsynet gjennomfører veterinær grensekontroll og gir tillatelse til at norsk import kan finne sted. Varene fraktes fra tollageret til Mattilsynets kontrollstasjon og returneres deretter til tollageret. Tillatelsen til norsk import gis i form av at Mattilsynet signerer og stempler et Common Entry Health Certificate (CHED) ved godkjent kontroll. Det vil være umulig å fremlegge importtillatelse ved fremtidig deklarasjon for innlegg på tollager.

KONTAKT

Adresse: Postboks 903 Sentrum, NO-0104 Oslo
E-post: firmapost@halvorsen-spedisjon.no
Telefon: (+47) 21 40 39 00

BESØK

Kontor: Prinsens gate 1, NO-0152 Oslo
Nettside: halvorsen-spedisjon.no
Foretaksregister: NO 999 316 751 MVA

C. RESTRIKSJONSBELAGTE VARER

Unntak for varer underlagt veterinære og plantesanitære sanksjoner

Tolletaten foreslår at det midlertidige unntaket for deklarasjonsplikt ved prosedyren innlegg på tollager ikke skal gjelde varer fra tredjeland underlagt veterinære og plantesanitære restriksjoner. Dette innebærer at disse varene må deklarerer ved grensepassering fra og med den 01.01.2023.

Tolletaten henviser i høringsnotatet til at det i 2021 ble registrert anslagsvis 3.500 sertifikater av typen CHED ved innførsel til Norge. Denne statistikken ser kun ut til å henvise til antall sertifikater utstedt i Norge, dvs. sendinger med kontrollpliktige varer som ankommer med fly eller båt. Statistikken ser ikke ut til å ta med i beregningen antallet sertifikater utstedt i andre EU-land for leveranser til Norge. Dersom dette gjøres vil man få et helt annet bilde av omfanget leveranser som den foreslåtte bestemmelsen vil berøre.

I juni 2022 ble det dessuten innført nye forskrifter for innførsel av sammensatte næringsmidler fra tredjeland til Norge, hvilket innebærer en økt bruk av CHED i forhold til tidligere.

Slik vi forstår høringsnotatet vil forslaget til bestemmelse gjelde både veterinære og plantesanitære varer fra tredjeland som allerede har blitt kontrollert ved ankomst til et annet land i EU/EØS og som først skal kontrolleres ved ankomst i Norge. Hvis dette er misforståelse ber vi Tolletaten presisere nærmere i bestemmelsen, hva som egentlig menes.

Innførsel av kontrollpliktige næringsmidler med båt eller fly direkte fra tredjeland

Kravet til deklarasjon for innlegg på tollager innebærer en stor omstilling for operatører ved mange av landets havner og flyplasser som i dag er tollagerholdere. Det forventes at disse operatørene skal implementere det nye regelverket i sin organisasjon under én måned etter at Tolletaten presenterer den detaljerte tollprosedyren og de tekniske løsningene i TVINN for denne deklarasjonstypen.

Det er uklart for oss hvorvidt det forventes at tollagerholder selv, importør av varene eller en tollrepresentant som skal foreta disse deklarasjonene. Flere av operatørene har per dags dato ikke anskaffet seg og lært opp sine ansatte i et fortollingsprogram som kan kommunisere med TVINN. Etablering av fortollingsavtale og oppsett av rutiner mellom tollagerholder og en eventuell tollrepresentant er heller ikke gjort fra en dag til en annen.

Når det gjelder kontrollpliktige næringsmidler som ankommer Norge direkte fra tredjeland, er vi av den oppfatning at dette er sendinger som det i dag er god kontroll på og der det er lav risiko. Disse varene må fraktes med båt eller fly til Norge og sendes kun til bestemte havner og lufthavner, der Mattilsynet har godkjente kontrollstasjoner. Varene legges inn på tollager og fristilles ikke for utlevering før Mattilsynet har godkjent norsk import og Tolletaten har godkjent importdeklarasjon. Ingen av disse sendingene blir direktekjørt til varemottaker.

Mattilsynet har en streng håndhevelse av regelverket og selv små brudd på prosedyrene, vil medføre avvisning av godset for norsk import og krav om utførsel av varene fra tollområdet.

Per i dag er ikke TVINN er ikke satt opp i dag slik at man kan få deklarerert en sending med kontrollpliktige næringsmidler fra tredjeland uten henvisning til godkjent CHED. Det må derfor foretas tilpasninger i TVINN, hvis det stilles krav til innlegg på tollager før grensepassering. For å unngå å måtte deklarerere et vareparti to ganger og belastes med en dobbel spedisjonskostnad, vil de aller fleste importører i stedet komme til å ønske deklarasjon for fri disponering før ankomst til grensen. Dette bør det tilrettelegges for, - også for denne typen sendinger.

KONTAKT

Adresse: Postboks 903 Sentrum, NO-0104 Oslo
E-post: firmapost@halvorsen-spedisjon.no
Telefon: (+47) 21 40 39 00

BESØK

Kontor: Prinsens gate 1, NO-0152 Oslo
Nettside: halvorsen-spedisjon.no
Foretaksregister: NO 999 316 751 MVA

Innførsel av kontrollpliktige næringsmidler fra tredjeland med bil via EU

Kontrollpliktige næringsmidler fra tredjeland som ankommer med bil (eller bil på ferge) til Norge vil allerede være kontrollert av veterinære myndigheter i første ankomstland til EU. Tillatelse til import skal foreligge i form av et stempet og signert CHED disse myndighetene, men dette sertifikatet medfølger i dag sjeldent bilen. Logistikkbransjen trenger tid til å legge om rutinene for dokumenthåndtering, slik at CHED kan innhentes og fremlegges ved deklarasjon for fri disponering før/ved grensepassering. Dette vil være den mest relevante tollprosedyren for disse sendingene.

Ved å fastholde at unntaket for deklarasjonsplikt ved prosedyren innlegg på tollager ikke skal gjelde varer fra tredjeland underlagt veterinære og plantesanitære restriksjoner spår vi lange køer av biler på grensen den 01.01.2023, der CHED må etterlyses før deklarasjon kan finne sted. Erfaringsmessig kan det ta flere dager å få tak i slike tillatelser utstedt av utenlandske myndigheter.

Tolletatens forslag til bestemmelse i forskrift om inn- og utførsel av varer (vareførselsforskriften) i §4-4-13, annet ledd, bokstav f) bør fjernes i sin helhet. Det midlertidige unntaket for deklarasjonsplikt ved prosedyren innlegg på tollager må også gjelde varer fra tredjeland underlagt veterinære og plantesanitære restriksjoner.

D. AVVIKSHÅNDTERING OG TILRETTELEGGING

Definisjon av prosedyrer for avvikshåndtering og korrektive tiltak

Vi er bekymret for at de nye prosedyrene og tekniske løsningene som er under utarbeidelse ikke vil hensynta mange praktiske problemstillinger relatert til dokumenthåndtering og datautveksling for sendingene fra utlandet til Norge. Uavhengig av forberedelsene til varemottaker, avsender, transportør og deklarasjon, vil det ikke være til å unngå at det oppstår avvik i en forsyningskjede bestående av mange ledd og ulike aktører i hvert ledd.

Tolletaten må derfor også påse at nødvendige prosedyrer og løsninger for avvikshåndtering kommer på plass i forbindelse med implementeringen av det nye regelverket. Vi etterlyser klare og tydelige retningslinjer for håndtering av transportmidler som ankommer grensen, der det er mangler eller feil i medfølgende dokumentasjon.

Hvordan skal vi som deklarasjonist forholde oss hvis handelsfaktura eller et annet viktig handelsdokument / varesertifikat mangler og ikke umiddelbart kan fremskaffes? Skal vi sende inn en foreløpig deklarasjon basert på de mangelfulle og/eller feilaktige opplysningene som foreligger og senere gå tilbake å korrigere (omberegne) denne deklarasjonen, når fullstendige og korrekte opplysninger om sendingen er mottatt?

Dette kan kanskje være en løsning der for eksempel et gyldig opprinnelsesbevis mangler eller først stemples på tollkontoret ved grensepassering til Norge. Da kan deklarasjonist belaste varene med ordinær toll og senere kreve preferansetoll gjennom å søke om tollrefusjon. Det er imidlertid neppe en løsning å sende inn en deklarasjon til Tolletaten, der det ikke foreligger tilstrekkelig informasjon til å klassifisere varen med riktig tolltariffnummer eller det er avvik i tall- og datagrunnlaget.

Det eneste alternativet for deklarasjonist med de to tollprosedyrene som Tolletaten skisserer i høringsnotatet er å la transportenheten bli stående på grensen inntil forholdet er løst: Dette vil innebære betydelige merkostnader og alvorlige forsinkelser i forsyningskjeden. Ved frakt av parti-/stykkgodt til mange forskjellige varemottakere i en og samme enhet vil mangler eller feil som gjelder ett enkelt av partiene, kunne medføre at hele transportenheten blir holdt tilbake på grensen.

KONTAKT

Adresse: Postboks 903 Sentrum, NO-0104 Oslo
E-post: firmapost@halvorsen-spedisjon.no
Telefon: (+47) 21 40 39 00

BESØK

Kontor: Prinsens gate 1, NO-0152 Oslo
Nettside: halvorsen-spedisjon.no
Foretaksregister: NO 999 316 751 MVA

Vi forstår selvfølgelig det ansvaret som påhviler leverandør, varemottaker og transportør til å fremskaffe nødvendig og korrekt dokumentasjon til deklarasjon i god tid før ankomst til Norge. Det er likevel ikke til å komme fra at det vil oppstå avvikssituasjoner: Tolletaten må derfor ha en plan for hvordan disse tilfellene skal håndteres, hvis man skal forhindre et kaos på grensen. Denne planen må bekjentgjøres når Tolletaten skal presentere et nytt høringsnotat i desember.

Med mindre Tolletaten legger opp til en annen løsning, ser vi for oss at søknad om elektronisk omberegning (egenretting) av deklarasjoner vil øke betydelig i omfang. Tolletaten må følgelig forberede seg på en oppbemanning av omberegningsseksjonen, slik at disse søknadene kan ekspederes uten unødvendig opphold.

Beskrivelse av nødløsning ved nedetid for TVINN

Som deklarant opplever vi i dag ofte utfordringer med den elektroniske tollbehandlingen i TVINN, som følge av brudd i meldingsflyten. Ved utfasing av direktekjøringsordningen og innføring av deklarasjon før/ved grensepassering fordrer dette at Tolletatens tekniske systemer til enhver tid er i operativ drift. Hvis ikke vil transportenhetene bli stående på grensen som følge av at systemet ligger nede og deklaranten ikke får sendt inn og behandlet deklarasjon.

Ledetidene i forsyningskjeden ofte korte, spesielt for varer fra Sverige og Danmark. Tolletaten må forberede seg på at innsendelse av deklarasjonene vil skje kort tid før grensepassering.

Dersom Tolletaten i tillegg står fast ved å kreve informasjon om fraktopplysninger på deklarasjonen i TVINN, vil vi nok mange tollrepresentanter finne det hensiktsmessig å avvente innsendelse av manifest og deklarasjoner, til at man har fått bekreftet at det ikke skjer noen flere bytter av transportmiddel eller transportrute. Det samme gjelder dersom Tolletaten ikke tilbyr en enkel løsning for korrigerings av manifest i Digitoll etter innsendelse og før ankomst til grensen.

Vi er bekymret for oppetiden til Tolletatens elektroniske systemer og ber Tolletaten beskrive aktuelle nødløsninger for næringslivet når systemene ligger nede. Dette må gjøres senest ved implementeringen av det nye regelverket, da dette raskt kan bli en akutt problemstilling.

Styrking av Tolletatens tilstedeværelse og tilgjengelighet 24/7 i en overgangsfase

Implementering av gjennomføringsplanen for digitalisering vil kreve at Tolletaten ser på organisasjon og bemanning i vareførselsdivisjonen, både i operasjonssentralen sentralt og ved ekspedisjonsenhetene på grensen. Tolletaten har tidligere signalisert at utfasingen av dagens direktekjøringsordning og innføring av digital melde- og opplysningsplikt ikke skal medføre en økt bemanning eller utvidede åpningstider. Omstillingen skal foretas med eksisterende ressurser og innenfor ordinære kontortider. Dette mener vi mangler forankring i en fremtidig virkelighet.

Effekten av digitaliseringen vil muligens på sikt kunne bidra til at Tolletaten kan redusere behovet for bemanning i vareførselsdivisjonen og/eller omprioritere ressursene innenfor divisjonen til andre og nye kontrolloppgaver. Under implementeringen vil det likevel være nødvendig at Tolletaten styrker sin tilstedeværelse og tilgjengelighet for å støtte næringslivet med overgangen. Slik vi ser det er Tolletaten og næringslivet gjensidig avhengige av hverandre for å klare dette løftet.

I fremtiden vil det være essensielt for logistikkbransjen at det er mulighet for å få hjelp fra Tolletaten døgnet rundt og alle dager i uken. Den internasjonale vareførselen i dag kjenner ikke ordinære kontortider. Reglene i de nye forskriftene og forventningene fra transportørene vil som tidligere beskrevet tvinge oss som tollrepresentant/deklarant til å utvide våre åpningstider.

Følgelig må Tolletaten også forberede seg på å motta deklarasjonene og behandle henvendelser fra oss som sendes inn både tidlig på morgenen, sent på kvelden og i løpet av natten. I mange tilfeller vil deklarasjonene og manifestene først bli sendt inn samme kveld som bilen passerer grensen, båten legger til kai eller flyet lander på rullebanen.

KONTAKT

Adresse: Postboks 903 Sentrum, NO-0104 Oslo
E-post: firmapost@halvorsen-spedisjon.no
Telefon: (+47) 21 40 39 00

BESØK

Kontor: Prinsens gate 1, NO-0152 Oslo
Nettside: halvorsen-spedisjon.no
Foretaksregister: NO 999 316 751 MVA

Etablering av kommunikasjonskanaler og ressursentre for profesjonelle deklaranter

Vi ber Tolletaten om å etablere enkle kommunikasjonskanaler for de profesjonelle aktørene i logistikkbransjen, slik at vi raskt og effektivt kan få løst de problemstillinger som vi står ovenfor som deklarasjonsaktør. Kontaktinformasjon til de ulike ekspedisjonsenhetene langs grensen (epost og telefon) må tilgjengeliggjøres for næringslivet, slik at vi kan ta direkte kontakt med tilstedeværende tollinspektør, som står ovenfor føreren av transportmiddelet og kan bistå med å løse situasjonen.

Tolletaten bør videre vurdere å etablere sentrale kompetansesenter med dedikerte ressurser, som kan bistå deklarasjonsaktører med å løse daglige spørsmål og utfordringer i forbindelse med implementeringen av det nye regelverket.

Som tollrepresentant/deklarasjonsaktør med en opparbeidet spesialkompetanse på toll og avgift, opplever vi at det er til liten nytte å ringe Tolletatens hovednummer eller benytte chat via nettsiden toll.no for å få løst komplekse problemstillinger som vi står ovenfor eller akutte situasjoner på grensen. Dette er et bra tilbud for næringslivet generelt og aktører med liten kunnskap om regelverket ved import av varer, men det er ingen løsning for de profesjonelle aktørene i logistikkbransjen.

Utarbeidelse av flerspråklig informasjonsmateriell med nye krav til innførsel

Vi er overbevist om at Harald Halvorsen Spedisjon AS og andre aktører i logistikkbransjen kan bli en drivkraft i implementeringen av det nye regelverket. Vi vil kunne avlaste Tolletaten med formidling av informasjon og besvarelse av spørsmål fra diverse aktører i forsyningskjeden, når det gjelder sendingene som vi er i befatning med. For at dette skal kunne skje må Tolletaten spille oss gode ved å tilgjengeliggjøre kompetanse, ressurser og materiell som kan støtte oss som en profesjonell aktør.

Vi ber Tolletaten innen utgangen av året sende ut et formelt informasjonsskriv til samtlige norske importører og eksportører via Altinn om innføring av nytt lovverk, inkludert beskrivelse av endringer og konsekvenser. Skrivet må utarbeides både på norsk og engelsk, da mange foretak har sitt hovedkontor i utlandet. Dette gjelder for eksempel multinasjonale foretak og norskregistrerte utenlandske foretak (NUF).

Videre ber vi Tolletaten utarbeide et lett forståelig informasjonsmateriell, som både varemottakere og deklarasjonsaktører kan benytte seg av i dialogen med leverandørene og transportørene i utlandet. Materiellet må inneholde informasjon om krav til dokumentasjon som må presenteres før/ved grensepassering, inkludert underbilag til deklarasjon. Materiellet bør utarbeides på norsk, engelsk, tysk, fransk, italiensk, spansk, polsk og russisk som et minimum.

Det vil utgjøre en stor forskjell for logistikkbransjen å kunne vise til offentlige skrivelser fra Tolletaten i forberedelsene til omleggingen. Dette vil bidra til at vi lykkes med å nå frem til varemottakere, leverandører og transportører både i Norge og i utlandet og skape en fremdrift i arbeidet.

E. DIGITALISERING (DIGITOLL OG ALTINN)

Integrasjon av felles standarder for enkel og effektiv meldingsutveksling i Digitoll

Vi har fulgt Tolletatens utvikling av et digitalt system for melde- og opplysningsplikt (Digitoll) siden pilotprosjektet kalt «Ekspressfortolling» ble lansert for et par år tilbake med stor interesse. Vi deltok i pilotprosjektet og har satt oss grundig inn i den nye løsningen som lanseres den 09.11.2022.

Tolletaten har vært tydelige på at deres primære fokus i systemutviklingen har vært datainnsamling for etterretning og utvelgelse av kontrollobjekter. Det har vært ansett som utenfor prosjektets omfang å tilrettelegge for felles standarder og smidige prosesser mellom de ulike aktørene som skal bidra med data inn i systemet. Tolletaten går dermed glipp av en unik mulighet til å designe et system som kan bidra til enklere og mer effektiv vareførsel, hvilket ville ha kommet hele samfunnet til gode. Dette ville også kunne gjort det attraktivt for logistikkbransjen å ta i bruk systemet.

KONTAKT

Adresse: Postboks 903 Sentrum, NO-0104 Oslo
E-post: firmapost@halvorsen-spedisjon.no
Telefon: (+47) 21 40 39 00

BESØK

Kontor: Prinsens gate 1, NO-0152 Oslo
Nettside: halvorsen-spedisjon.no
Foretaksregister: NO 999 316 751 MVA

Digitoll bærer generelt preg av at man har hatt et ensidig fokus på etterretning og utvelgelse av kontrollobjekter, uten at man har tenkt gjennom de mulighetene for samhandling og forenkling som digitale løsninger kan gi ved å ta et litt større perspektiv. Sett fra vår side som en uavhengig tollrepresentant/deklarant, har vi ikke fått anledning til å bidra inn i utviklingen av det nye systemet med vår forståelse av strukturene og prosessene i forsyningskjedene til næringslivet.

Den største utfordringen ved implementeringen av Digitoll vil ikke være fullastede transportenheter bestående av gods til en enkelt varemottaker, men transportenheter bestående av parti-/stykkgoods til flere ulike mottakere som skal deklarerer av mange forskjellige aktører. For eksempel kan en trailer eller en container inneholde flere titalls leveranser, der noen partier skal deklarerer av importørene, noen partier av importørenes tollrepresentanter og andre partier av transportøren selv.

Per i dag er Digitoll er å se på som en enveis-kommunikasjon fra næringslivet til Tolletaten. Hvis det er tenkt at løsningen skal bli stående slik den er skissert nå, vil næringslivet måtte forsøke å enes om enhetlige standarder for meldingsutveksling for å kunne koordinere innsending av data til Digitoll.

For å sikre rask og effektiv meldingsutveksling mellom aktørene som samarbeider i forsyningskjeden, burde Digitoll inkludere meldingsutveksling mellom transportør og deklarant(er). To løsninger peker seg ut:

1. Bygge inn meldingsutveksling i selve API-et: Her ville transportør kunne delegere ansvar for en sending til en deklarant direkte i Digitoll
2. Definere en felles og åpen formatstandard for datautvekslingen som alle brukere av API-et forplikter seg til å benytte for samhandling

Slik Digitoll er satt opp nå vil alle digitale samhandlere måtte etablere lagring av historiske data for retting og sporbarhet. Vi mener det er mer hensiktsmessig at dataene lagres i Digitoll og tilgjengeliggjøres for de digitale samhandlerne. Dette ville eliminere behovet for at hver aktør må etablere sitt eget historiske arkiv. Dette fungerte bra i pilotprosjektet «Ekspressfortolling», men har ikke blitt videreført i Digitoll. Dersom dette ikke lar seg gjøre er det viktig med tydelighet i forhold til hvilke krav som stilles for datalagring.

Bevisstgjøring rundt valg av deklarant til fortolling

Harald Halvorsen Spedisjon AS er en uavhengig deklarant med en spesiell fagekspertise og lang erfaring med de mest komplekse delene av regelverket for inn- og utførsel av varer. Mange importører velger å benytte vårt selskap som tollrepresentant for sin virksomhet. Dette innebærer som regel at virksomheten samler deklarasjonen av alle sine leveranser hos oss, for å sikre seg full kontroll med at varene blir fortollet i henhold til gjeldende regelverk og til riktig tid.

Importør har signert en avtale og utstedt en fullmakt som bekrefter at vi skal deklare deres sendinger. Fullmakten er sendt ut som en instruks til relevante transportører i markedet og speditører på grensen for at advisering og dokumentasjon skal tilkomme oss. Per i dag mottar vi advisering i form av transittering, ankomstmelding eller forespørsel om å forberede direktefortolling på grunnlag av slike fullmakter.

Speditørene med kontorer på grensen har hittil spilt en viktig rolle i delegeringen av oppdrag til riktig deklarant, enten dette er importør, en tollrepresentant for importør eller transportør. Ved utfasing av direktekjøringsordningen antar vi at denne rollen vil forsvinne, da transportør må sende en forespørsel om å forberede en deklarasjon direkte til oss før ankomst til grensen.

Dette vil kreve en mer utstrakt bruk av fullmakter enn tidligere for å sikre at transportør er kjent med hvilken deklarant som skal fortolle varene. Det vil også fordre en større bevissthet hos importør rundt valg av deklarant ved bestilling av varer og frakt, - vel å merke med mindre importør har en egne medarbeidere som skal ta hånd om fortolling. Ansvar et aktør påtar seg ved å deklare varer for en importør gjør også at fullmaktene må være på plass.

KONTAKT

Adresse: Postboks 903 Sentrum, NO-0104 Oslo
E-post: firmapost@halvorsen-spedisjon.no
Telefon: (+47) 21 40 39 00

BESØK

Kontor: Prinsens gate 1, NO-0152 Oslo
Nettside: halvorsen-spedisjon.no
Foretaksregister: NO 999 316 751 MVA

Etablering av egen rolle kalt «Tollrepresentant» i Altinn

Utover deklarasjon av varer utfører vi også en rekke andre tolltjenester for virksomhetene som har valgt å benytte oss som tollrepresentant. I de siste årene har Tolletaten digitalisert flere av disse tjenestene ved hjelp av skjemaer i Altinn. For å kunne benytte mange av disse skjemaene må vi be om å få delegert rollene «Regnskapsmedarbeider» og «Post/Arkiv» i Altinn på vegne av kundene. Dette gir oss tilgang til mange virksomhetsopplysninger som vi ikke har behov for.

Tolletaten i samråd med ansvarlige myndigheter bør søke å få definert en rolle i Altinn kalt «Tollrepresentant» og knytte alle tollrelaterte skjemaer og meldinger i portalen opp imot denne rollen. Det er i dag egne roller i Altinn for regnskapsfører og revisorer og det burde også være en egen rolle for deklaratant. Andre myndighetsinstanser slik som Mattilsynet og Landbruksdirektoratet har allerede en egen rolle for sine skjemaer og tjenester på plass.

Ved å definere en egen rolle kalt «Tollrepresentant» i Altinn ville myndighetene også tilrettelegge for en mulig formalisering av fullmakten til deklaratant. Dette trenger ikke å være obligatorisk, men kan være en mulighet som tydeliggjør hvilken medarbeider internt i virksomheten eller tredjepart utenfor virksomheten som har fått delegert ansvaret til å håndtere tollsaker.

Enkelte virksomheter benytter seg av flere deklaranter og det må derfor være mulig å delegerer rollen til ulike personer eller parter. Uansett, opprettelsen av en slik rolle i Altinn vil bidra til å skape en bevissthet og tydelighet rundt oppgavefordeling og ansvarsforhold både innenfor i importørenes egne organisasjoner, men også utenfor mellom de ulike aktørene i logistikkbransjen. Denne rollen mener vi derfor at bør opprettes snarest mulig

Dette er innspill fra en uavhengig tollrepresentant som bistår flere store aktører i matvarebransjen og næringsmiddelindustrien i Norge med tollbehandling av varer. Vi tror også mange importører som forteller egne varer og andre speditører i logistikkbransjen, vil kjenne seg igjen i og stille seg bak våre kommentarer. Det er mange virksomheter i Norge med egne fortollingsavdelinger, som vil stå ovenfor de samme utfordringene som oss i omleggingen av intern drift og dialogen med leverandører og transportører i utlandet.

I Harald Halvorsen Spedisjon AS er vi er godt rustet digitalt sett til å kunne imøtekomme Tolletatens krav og forventninger ved implementeringen av det nye regelverket. Vi ønsker å bistå våre kunder og deres leverandører lykkes med den forestående omstillingen, men det forutsetter at Tolletaten gir næringslivet tilstrekkelig med tid og rom til å foreta endringene i egne systemer og rutiner. I så fall vil vi kunne tilrettelegge for en korrekt tollbehandling av varene til riktig tid, - uavhengig av hvorvidt leveransene fraktes med bil, båt eller fly og hvilken tid på døgnet varene ankommer.

Tolletaten og logistikkbransjen er gjensidig avhengig av hverandre for å klare det løftet som vi står ovenfor i de neste par årene. Vi håper derfor at Tolletaten tar dette høringsinnspillet til etterretning og tar kontakt med oss ved behov for ytterligere utdypning av våre synspunkter. Vi kommer gjerne med flere forslag og erfaringer i andre og mere uformelle fora, dersom vi blir invitert til det.

Med vennlig hilsen,

Harald Halvorsen d.y.
Daglig leder

E-post: harald4@halvorsen-spedisjon.no
Telefon: (+47) 99 78 57 79

KONTAKT

Adresse: Postboks 903 Sentrum, NO-0104 Oslo
E-post: firmapost@halvorsen-spedisjon.no
Telefon: (+47) 21 40 39 00

BESØK

Kontor: Prinsens gate 1, NO-0152 Oslo
Nettside: halvorsen-spedisjon.no
Foretaksregister: NO 999 316 751 MVA